

ÇİRKİN ÖRDEK YAVRUSU: BİR DÖNÜŞÜM HİKÂYESİ

başak, ecem, gizem, gülkan, hilal, nurgül, pınar, yeşim

2010 LGTT Onur Haftası organizasyonu çerçevesinde oluşan “kadın” grubu hazırlık sürecinde ve etkinliklerde cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsellik üzerine pek çok konuyu tartışa tartışa geleceğe dönük bir grup kurma eğilimini oluşturdu. Kişinin kendini algıladığı, gördüğü gibi yaşayabildiği, kendini gerçekleştirebileceği, engellere, önyargılara, sınırlara takılmadan diğerlerine doğru akabileceği, başkalarından kendine akanlarla kendini yeniden oluşturabileceği, herkesin bu deneyimi yaşayabileceği bir ortamı nasıl kurabileceği konularında yapılan bu tartışmalarla bir deneyim havuzu oluşmaya başladı. Bu yazıda, grubun bazı üyeleri biraraya gelerek çocukluktan itibaren cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği konularında kendilerini keşfetmeleri, etraflarındaki dünya ile kendileri arasındaki gerilimleri ve anlamlandırma çabalarını anlattılar.

Bu sene (2010) LGTT Onur Haftası organizasyonu kendi içinde bir “kadın” grubu oluşturduğunda bunun ileriye dönük bir inisiyatife dönüşüp dönüşmeyeceği üzerine kimsenin bir fikri/itkisi yoktu. Bu grubun kendi içinde ürettiği tartışmalar, bir taraftan onur haftasına hazırlanma sürecinde demlenirken, diğer taraftan etkinliklerle de çok yönlü beslendi. Sorgulama ve paylaşma arayışımız planlayabileceğimizin ötesinde gelişerek birçok etkinliğe ve tartışma kanalına evrildi. Onur haftası kadın etkinlikleriyle ilgili olarak çeşitli mecralar bizden görüş istemeye başladığında, henüz ortaklaştığımız bir adım yoktu.

Şu an bir adım var. Bunun yanı sıra üzerinde tartıştığımız çokça kavramımız da var. Cinsiyetin, cinsel yönelimin, cinselliğin bize rağmen çizilen sınırlarını, bu kavramların her tariflenme girişiminde sonsuzluğa kadar benliğimize çakılan çiviler hâline gelmelerini, ısrarla neden ve nasıl bu tanımlarla derdimiz olduğunu konuştuk onur haftası öncesinde, süresince ve sonrasında. Son yıllarda bu konuda bolca teori vardı, bu teorilerin sadece bireysel varoluşlarımızda değil, birlikte oluşturduğumuz toplumsal ortamda da nasıl ete kemiğe büründüğünü deneyimlemeye başladık. Bir yandan, var olan teorik tartışmalara da meydan okuyarak... Kişinin kendini algıladığı, gördüğü gibi yaşayabildiği, kendini gerçekleştirebileceği, engellere, önyargılara, sınırlara takılmadan diğerlerine doğru akabileceği, başkalarından kendine akanlarla kendini yeniden oluşturabileceği, herkesin bu deneyimi yaşayabileceği bir ortamı nasıl kurabileceğimizi tartıştık, deneyimlerimizi ve hayallerimizi konuşurken, deneyim ve hayallerimizi bir araya getirip herkes için istifade edilebilecek bir havuz yaratmaya çalışırken.

“Birimiz bile özgür değilse, hiçbirimiz özgür değiliz” şiarını hep yanımızda tuttuk, kestirme yollardan kaçındık, birbirimizi koşulsuz şartsız kabul etmedik ama, birbirimizi anlayabileceğimiz, kendimizi ifade edebileceğimiz bir ortam yaratmaya çalıştık. Kelimelere dökünce çok iddali denebilecek bir girişim belki ama, hayır öyle yaşantılamadık. Olabildiğine sakın, olabildiğine tutkulu, hem can yakıcı hem iç rahatlatıcı tartışmalar yaşadık. Onur

haftası tamamlanıp da etkinlikleri değerlendirme aşamasına geldiğimizde bir baktık ki, beraber bir varoluş deneyiminin kapısını aralamışız bile.

Onur haftasında hem tartışma konuları hem de biçim açısından fevkalade çeşitli etkinlikler gerçekleştirdik. Cinselliğimizi, yalnızlıklarımızı, arayışlarımızı, önyargıların gücüyle kocaman dalgalarla sarsılan bir denizin ortasında dengemizi nasıl kurduğumuzu, nasıl ayakta kalabildiğimizi, kalabileceğimizi tartıştığımız, paylaştığımız pek çok etkinlik yaşadık. Muazzam bir yürüyüşle (Beş bin kişi katıldı deniyor) noktalı virgül koyduğumuz haftayı bir karnaval gibi deneyimledik.

Kimimiz etkinliklerin hazırlıklarından itibaren bu sürecin içindeyken, kimimiz de etkinliklerle kapıldı geldi bu birlikteliğe. Konuşa tartışa "İLLET" olarak var ettiğimiz girişimin bir kısmı olarak bir buluşmamızda, bu yazının içeriğini oluşturabilecek malzemeyi üretmek üzere nereden başlamamız gerektiğini konuştuk. Uzun bir süredir birçok şeyi konuşuyorduk, arkamızdan kovalayan varmış gibi, delicesine. Birlikte yazabileceğimiz pek çok konu vardı. Bu süreçte o kadar çok şey biriktirmiştik ki, hangi birini anlatalım. Bir nefes aldık ve dedik ki, hikâyenin en başına dönelim. Açıkçası konuşacağımız sorular çıkarmadık, çıkaramadık belki de, kırık dökük birkaç kelimeyle “şunu mu anlatsak, bunu mu anlatsak” diye konuştuk. Neyse dedik, birisi bir yerden başlasın. Sonra konu konuyu açtı. Böylece kendini keşfetme, kendine ve başkalarına açılma, günlük yaşam ve örgütlülük deneyimleri içerisinde karşılaştığımız önyargılarla mücadele etme gibi birçok deneyimi paylaşırken bulduk kendimizi.

Anlattığımız deneyimleri kavramsal olarak tanımlamak güç. Lezbiyen, biseksüel, trans, kadın ve erkek olma deneyimlerimizi anlattık, fakat bu kavramlara sığdığımızı söylemek yanıltıcı olacaktır. Cinsellik ve cinsiyet konularında, daha çocukluktan itibaren kendimiz ve koca dünya arasında yaşadığımız gerilimleri, bu gerilimlerden bize anlamlı ve iyi gelen bir imkânlar denizini neredeyse tek başına yaratma girişimlerimizi konuştuk.

İşte bu kayıtlardaki anekdotlar, deneyimlerimizin açtığı kapılardan geçerek üzerinde tartıştığımız o büyük laflara, politik terimlere ve kavramlara temas ediyor. Ya da sadece meramımızı özetliyor...

kendini keşfetme süreçleri... birbirinden bağımsız zaman dilimleri... farklı mekânlar...

Kendinde bir şey fark edersin. Farkettiğin şeye dair hiçbir yerde bir iz görmemişsindir. Ne ailende, mahallende, filmlerde, dizilerde, ne romanlarda, okulda, bilim kitaplarında, hiçbir yerde. Ya da bir şekilde bu şeyin ne olduğunu bilsen bile, kendinle alakasını kuramazsın. Bir

kadına âşık olmak, bir kadına arzu duymak, cinsiyetinden beklenen davranışları gerçekleştirmemek... Konuşunca tekrar hatırladık ki, bu yokluk dünyasında bizde “farklılık” diye tabir edilen şeyi keşfetme şekillerimiz farklı farklı. Her toplumsal grup gibi homojen bireylerden oluşan bir topluluk değiliz, kendimizi farklı duygular ve tavırlar içerisinde keşfetmişiz.

“Yetişkin bir yaşına kadar lezbiyenlik diye bir şeyin varlığını bile bilmiyordum.”

“Bir noktada kendimi yalnız hissettiğim için başkalarına ulaşmaya çalıştım ve ilk önce interneti kullandım. İnternete “lezbiyen” yazdığında sadece porno siteleri çıkıyordu. O yüzden de ilk başta porno izledim.”

“Ben, otuz yaşından sonra lezbiyen olanlardayım. Otuzumdan sonra lezbiyen oldum. Ben lezbiyen olabileceğimi lezbiyenlerle karşılaştığım zaman düşündüm.”

“Ben lezbiyen değilim. Neyim bilmiyorum. Ben heteroseksüel olmadığımı herhalde on beş yaşında farkettim. Aslında tam olarak arzularımın, kendimin, bedenimin, vs. her şeyin taşları yerli yerine oturduğunda, yani kendi cinselliğimi keşfettiğim zaman ‘haaa, tamam, kolay gibi, ben kadınlardan da hoşlanıyorum, erkeklerden de hoşlanıyorum’ gibi bir şey çıktı.”

“Belli bir zaman geçtikten sonra, yönelimimle ilk yüzleşmem bir kadına âşık olmamla oldu ve bunu kendi kendime itiraf etmem bile uzun zaman aldı. Ben böyle bir şeyin olabileceğini dahi bilmiyordum o zamana kadar. Ve dünyadaki bir kadından hoşlanan tek kadın olarak kendimi görüyordum. Bu garip bir süreç oldu tabii.”

“Her şeyi deneyimleyip, kendi kendine öğrenmeye çalışan, meraklı bir çocuktum. Verili kurallara, ‘o öyle olmalıdır, bu böyle olmalıdır’, ‘sosyalleşirken kızlarla oyun oynarsın, karşı cinsten hoşlanırsın’ gibi öğretileri hep duyuyordum ama çok onlara bağlı kalarak yaşamıyordum. Küçük bir mahallede yaşadığımız için belki de sokak oyunlarının yaşitlarımızla sosyalleşmemde payı büyüktü. Okuldan çok sokak ilişkilenmelerim aklımda. Oyun arkadaşlarımdan birinden çok hoşlanıyordum.”

“Ben hiç kızlardan mı hoşlanıyorum, oğlanlardan mı diye düşünmedim. Mesela ilkokulda sınıfta çok sevilen bir kız ve bir oğlan vardı. İkisinden de çok hoşlanıyordum. İkiyle de aram çok iyiydi. Gayet de mutluyduk. Bilmiyorum, neden öyleydik.”

kendini kabullenme... farkındalık...

Hislerimizin adını koyduk, koymadık belki de. Bir ismi olsa da, olmasa da, yaşadığımız

duyguları, arzuları, hayalleri kabul ettik bir şekilde. Etrafımızda bunu kabul etmemize imkân tanıyacak tek bir yaşam zerreciği görmesek, hatta aksine, birçok olumsuz işaret görsek bile. Ha, kolay mı oldu? Olmadı elbet. Neyse ki, bazen nereden geldiğini bilmediği bir güç doğar insanın içine, “kim ne derse desin” deyiveririz ya, işte öyle. Bazen de ufacık bir umut ışığı, “yalnız değilsin” diyen bir sesleniş, hatta bir fısıltı, uzaklardan gelen. Dedik ya, işte öyle.

“...bir kadından hoşlandığımı hissettiğimde, demek ki lezbiyenim diye o an düşünüp, ha iyi peki, demiştim. Demek ki bir şekilde biliyorum ama somut hayatta, ortak günlük hayatı paylaştığımız insanlar olabileceklerini düşünmemişim. Çünkü, ‘demek ki lezbiyenim’ dedikten sonra, ben lezbiyen olamam, çünkü sıradan bir insanım diye düşünmüştüm. Hani eşcinsel dediğin entelektüel olur. Ya entelektüel olacaksın ya da Beyoğlu’nun arka sokaklarında yaşayan insanlardan olacaksın. Hem sıradan, okuluna, işine, şuraya buraya gidip gelen, hayat galesi içinde uğraşan, hem de lezbiyen olan birilerinin olabileceğini düşünmemiştim. Bir tek ben varım sanıyordum.”

“...internette hiçbir zaman ‘eşcinsel’ ya da ‘gey’ diye arama yapmadım bir süre, çünkü lezbiyenliğin bir tür eşcinsellik olduğunu bilmiyordum. Yani böyle bir algım yoktu. Zaten kendimi lezbiyen olarak tanımlamıyordum, lezbiyen miyim acaba sorusunu soruyordum kendime daha çok... Sonra google’a ‘lezbiyen olduğumu nasıl anlarım’ yazdım. ‘Sapphonun Kızkardeşleri’ sitesi açıldı, çok yardımcı oldu. Lezbiyenliğin bir eşcinsellik biçimi olduğunu kavradıktan sonra aklıma ‘eşcinsel’ yazmak geldi. ‘Eşcinsel’ yazdığımda Lambda’ya ulaştım. Daha sonra da, korka korka da olsa, on yedi yaşındayken Lambda’ya geldim.”

“On dört yaşımdan beri kendimi feminist olarak niteliyordum ve belli bir yaştan sonra da feminist örgütlenme içinde yer aldım. Dolayısıyla, bir lezbiyen ne demek, bir gey ne demek, bir transseksüel ne demek, az çok bir fikrim vardı. Ama hani kaç tane lezbiyen tanıyordum, kaç tane lezbiyenle aynı masada oturmuş, bir şeyler konuşmuştum, sohbet etmişim onu bilmiyorum. ... sonra bir şekilde, kendi duygularımla ilgili bir şey olduğu zaman, bir kadına aşık olabileceğimi düşündüm. Ondan sonra da lezbiyen olup olamayacağımı sorgulamaya başladım. Hâlâ da işte o aktif rol, pasif rol, şu, bu, bir sürü şeyi de kafamda sorgulamaya çalışıyorum.”

“Kendi cinselliğimi keşfettiğim zaman ‘haaa, tamam, kolay gibi, ben kadınlardan da hoşlanıyorum, erkeklerden de hoşlanıyorum’ gibi bir şey çıktı. Aslında henüz, kadınlardan hoşlanıyorum, bazı erkeklerden de gibi hissediyordum. Ama öte taraftan aslında şimdi düşünüyorum, bazı kadınlardan ve bazı erkeklerden hoşlanıyorum, herkes gibi ya da belki, bilmiyorum. On altı yaşında, ilk defa bir kadın sevgilim oldu. İki sene süren bir ilişkimiz oldu. Sonra o beni erkek olmadığım gerekçesiyle terk etti. Nerden biliyordu bilmiyorum. ... ama ben çocukluğumdan beri aynı zamanda kendimi erdişi hissediyordum. Bunu kendime

ve yaşadığım hayata yükses sesle söyleyebilmem de çok yeni bir şey bu noktada. Dolayısıyla, tabii ki onun imlediği, toplumsal cinsiyet rolü olarak bir erkek, evlenebileceği bir erkek, kocası olacak, beyaz ath şövalyesi olacak bir erkek. En azından öyle bir erkek olmadığını, olmayacağını biliyordum ben de kendi adıma.”

“...lezbiyen diye bir kelimenin olduğunu öğrendiğimde, onun altını oyma, ben bu muyum, değil miyim, gibi bir süreçten geçtikten sonra, kendimi tam olarak lezbiyen olarak tanımlamadım ama kadınlarla ilişki kurmanın bana çok daha iyi gelen bir durum olduğu sonucuna vardım. Anlaşabilme ve bir şekilde mutluluğa yaklaşma açısından. Benim açımdan böyleydi.”

“Aşkın ve seksin doruklarında üç senelik unutamadığım bir ilişkim olmuştu yakın bir arkadaşımınla. Birbirimize dokunmadan edemiyorduk. Zaten okulda aynı sırada oturuyoruz. Onun evi çok uzak bir yerde, bizde kalıyor sürekli ve yani sürekli içiyoruz ve müthiş özgür sevişiyoruz. Ama gündüzleri tamamen iki yabancı. Onun erkek sevgilisi var, benim erkek sevgilim var. Ama bir yandan da birbirimize inanılmaz bağlı olduğumuzun güvencesiyle yaşıyoruz. Benim için çok önemli ama o bunu şu an kabullenmiyor. Aynı okuldayız, o benim bir dönem altım. Şu an kendini heteroseksüel olarak tanımlıyor. Sonrasında üniversite yıllarında ben de hala lezbiyenim diye tanımlamıyordum kendimi. Çünkü ben hâlâ heteroseksüeldim. Gündüz gözüyle ben heteroseksüelim, erkeklerle beraber. Ne bileyim bir şeyler oluyor, sindrella hikâyesi gibi, benim tamamen kendi içsellikim ama itiraf edemediğim bir şekilde yaşanıyor.”

“Ben okulda benden büyük, üst sınıfta bir kızdan çok hoşlanmıştım. Muhabbetimiz vardı biraz, onun arkadaşlarıyla da muhabbetim vardı. Onunla bir süre sonra konuşamamaya başladım. Çok heyecanlanıyordum çünkü. Sonra ben niye bu kızla konuşamıyorum, niye heyecanlanıyorum, diye kendimi sorgulamaya başladım. İşte, kuzenimle çok yakındık ve ona anlatmaya başladım. O da benden büyüktü ve ‘ya sen âşık olmuşsun’ dedi. Kendimle örtüştüremedim ilk önce. Çünkü ben aynı zamanda başkalarıyla, yani oğlanlarla ilişki yaşıyordum. ‘Kızdan da heyecanlanıyorum, niye oluyor’ diye sordum. Sonra, ‘tamam olabilir’ dedim kendi kendime. Ama hiç açılmamıştım o kıza. Hiç konuşamadım. Ve böyle iki üç sene sürdü bu.”

arayış... görünürlük... ya da görünmezlik...

Çakıl taşlarından oluşmuş toplumun içinde birbirinden habersiz kum taneleri olarak sürdürdüğümüz yaşamımız “ben varsam başkaları da vardır”, “diğerleri nerede” arayışlarımızla şekillendi sonra. Kendimize benzer çok az “kadın” tanımıştık, ya da tanımamıştık nerdeyse. “Direndik” kelimesi buraya cuk oturur herhalde. Resmen direndik,

her şeye rağmen kendimizi tanımlayan sınırları kendimiz yaptık, bozduk, ta ki benzer arayışları olan “kadın”lara ulaşip da bu oyunu tek başına oynamak zorunda kalmayınca dek.

“...sonra Kaos GL’yi buldum, dergi olarak. Sonra grubun içine girdim. Orada da bir iki kadın geldi, kısa zaman içinde. Ama ondan sonra bir iki yıl içinde neredeyse başka kadınlarla tanışmadım, sürekli erkeklerle tanışıyordum. İki üç kişi, kadınlar da dergiye yazı göndersin veya toplantılara, etkinliklere gelsinler diye, yazılar yazıp dergiye koyuyorduk. Kadınlara özel çağrı yazıyorduk. Hani belki özel çağrı görmeyince gelmiyorlardır diye. Çünkü derginin her tarafı erkek görünürlüğü olduğu için, ortada kadın görünürlüğü olmadığı için, kendilerini, yani kadınları da kapsayan bir dergi olduğunu anlamıyor olabilirler diye. Yine de bir şey olmuyordu, çok uzun bir süre olmadı. Başka kadınları bulmam birkaç yılımı aldı.”

“Sosyalliklerin içerisine girme kısmı çok daha geriden geliyordu. Anarşist oldum, feminist oldum, antimilitarist oldum, politik hareketlerde yer aldım. İlk günden beri, Kaos GL’yi o fanzin olduğu zamandan beri takip ediyor olmama rağmen, aslında hiç bir zaman LGBT hareketin içerisine girip aktif bir özne olmadım. Ama sanırım İstanbul’da gerçekleşen bütün onur haftalarına, sürekli gözüm orda, takip ediyorum, yazılanı, çizileni, etkinlik olunca gidiyorum ama, doğrudan bir öznesi olmuyordum hareketin. Ama içinde bulunduğum hareketler içerisinde açtım ve oralarda da hani hem toplumsal cinsiyeti hem de heteronormatifliği sorguluyordum. Ama benim LGBT sosyalliğinin içerisine girmem, kendimi durumun bir öznesi olarak hissetmem, sürekli gözünün orda olması hâinden yavaş yavaş, doz doz, yumuşak bir geçişle, kayan bir şey oldu. Belki içinde bulunduğum karma hareketlerde, homofobinin ve misojenin yani kadın düşmanlığının, artık şurama kadar gelmesiyle ve daha dosdoğrudan söz üretecek mecralar aramamla da ilgili. Ben hep başka sosyalliklerin içerisinde buldum kadınları, yani cinsel yönelim açısından sosyalleşme anlamında da. Lezbiyen ya da biseksüel sosyalliklerin içinden değil, aslında daha karmanın içerisindeki tesadüfi veya işte bambaşka şeyler üzerinden sosyalleştim.”

“Ben âşıktım, ama âşık olduğum kadın tamamen heteroseksüeldi. Olayı bir şekilde, bir süre sonra atlatıyor insan, ama diğerleri nerde noktasına geliyor. O noktada internet imdadına yetişti. Fakat açıkca söyleyeyim, çok fazla yerel site bulamadım. Yabancı siteler de bir işe yaramıyordu. Amerika tabanlıydı, ordaki profillerin gerçek olup olmadığı da belli değildi... Belli pozlar vardır, ve onların erkek olduğu bellidir. Daha çok pornografik fotoğraflardır. Legato vardı o zamanlar sacede üniversite topluluklarına açık, eğer üniversitede okumuyorsan gruba giremiyordun. O yüzden, evet, ben üniversiteye gireyim, ordan sonra bana benzeyen insanlarla bir şekilde bilgi paylaşımına girebilirim diye düşündüm. Sonra

üniversiteye girdim. Çok komik gelecek size ama, ben üniversitemi seçerken de Legato'nun üye sayısı en fazla olan üniversitelerden birini seçmeye çalıştım desem inanır mısınız? Ama üniversitede düşündüğüm bir kalabalık yoktu maalesef. Legato büyük bir hayal kırıklığıydı hakikaten üniversiteye girdikten sonra benim için. Orası da tamamen erkek egemendi. Totalde ben de dahil iki kişiydik, içerde iki kadındık.”

“En azından Türkiye sınırları içinde birileri daha var, aslında oldukça var olduğunu biliyoruz ama hakikaten erkekler kadar görünür değiliz, ne internet üzerinde, ne de dışarıda. Yani erkekleri dışarıda da görebiliyordum. Ama bana bir şekilde, Taksim’de olmama rağmen bulunduğum mekânlarda kadınlardan hoşlandığımı hissettirecek bir kadın yoktu, ya da görünmezlik sınırları içinde var ediyorlardı kendilerini saklayarak.”

“Ve üniversiteye geldim. Kadın Araştırmaları Kulübü’ne girdim, okulda. Eryaman olayları vardı 2006’da, Lambda’ya o konuyla ilgili bir dosya çalışması yapmaya geldik. Ülker Sokak’a girdik, ben Lambda’yla bir şekilde tanışmış oldum, ama sadece erkek görüyordum. Çok az kadın, bir tane nöbetçi kadın görmüştüm Lambda’da. Ama o dosya çalışmasını yapmak benim için çok açıcı olmuştu. Transları tanıdıkça kendime yaklaştım. Ondan sonra zaten Lambda’yla çalıştıktan sonra, o olay öyle gitti ve yavaş yavaş tanımlama süreci başladı.”

“Ve bir gün, sevgililer günüydü, dört tane erkek arkadaşım vardı benim o dönemde, aynı anda. Ve de bir de bu internette konuştuğum kız var. İşte o çocuklardan bir tanesi ile buluştum ve kız aradı beni, saatlerce kızla konuştum. Çocuk oturuyor yanımda ama ben kızla konuşuyorum. Sonra, ‘ben eve gidiyorum’ dedim. Diğer üçüyle hiç görüşmedim zaten. Ve ‘ben oğlanlarla, evet, hani güzel bir şeyler yaşıyorum, ama, sanırım, ben daha yoğun olarak kadınlarla bir şeyler paylaşabiliyorum’ dedim. Ki hiç görmediğim bir kadın var ortada. Ve ben onu tercih ettim aslında. Daha sonra, fiziksel olarak bir şeyler gelişti. Bu kadar duygusal gelişip hiçbir şey yapamadıktan sonra, tamamen fiziksel olarak bir şeyler yaşamaya başladım. Ama ilk defa sevgilim, -yine kuzenim tanıştırmıştı beni, yani onun sevgilisi tanıştırmıştı, kız böyle benden yedi yaş büyüktü- bana ‘anladığım kadarıyla çevrende kimse yok, ve sen de kendi kendine bir şeyler yapıyorsun, tamam iyisin, ama belki de, başka insanlarla tanışman daha da rahatlatcak seni’ dedi. Lambda’ya gelip gidiyordu o, ‘benimle gel istersen, birlikte gideriz, daha kolay olur’ dedi.”

yazmak... yazma hadisesi...

“Yazmayı çocukluğumdan beri sevmişimdir ben. Ne hissediyorsam, hem daha iyi anlamak için, hem de kendimi tutamayıp, o duygu yoğunluğuyla bu kıza bir mektup yazıyorum ben. Mektubun bir yerinde şöyle diyorum, ‘seni karşı cinse duyulan sevgiyle seviyorum.’ Bu

duyguyu ancak böyle anlatabilirim, bu böyle anlatılabilen bir şey, çünkü onu hep öyle okumuşum, öyle duymuşum, öyle öğrenmişim. Yani o yoğun, aşk denen şey, karşı cinse hissedilen bir şey. O yüzden o duyguyu hemcinsime anlatma ihtimalim ancak öyle gerçekleşmiş o yaşlarda. Belki de onun ne hissettiğimi ancak öyle anlayabileceğini düşündüm.”

“Kalın bir defterim vardı, her gün onun için bir şeyler yazıyordum. Ve o benden önce mezun olacağı için, mezun olacağı gün ona bu defteri verme ve rahatlama kararı almıştım. Çünkü konuşamıyordum. Ama yapmadım öyle bir şey de.”

“Çoğumuzun hikâyesinde ortak bir durum gibi yazma meselesi. Benim hikâyemde de var. İki sene sevgili olduk diyorum mesela ama, ilişkinin benim açımdan, aslında bizim açımızdan en önemli, en heyecanlı kısmı yazma kısmıydı. Bir defterim vardı ve her gün bir şeyler yazıyordum ona. Hemen her gün, okula gittiğimizde defterle gidiyordum. O ilişkimizin önemli üçüncü kişisiydi. Kâğıt ve yazma meselesi önemli. Hakikaten böyle bir şey var, kendinden çıkarmak istiyorsun, ama bir yandan rol model yok. Ben de hiçbir zaman ‘aa, kadınları mı arzuluyorum, neden, neden, bu olmaması gereken bir şey’ gibi bir duygu yaşamadım ama yaşadığım duyguyu nasıl yaşantılayabileceğime dair bir model de yok. Ve ben yine her zamanki gibi yaşantılıyorum, ve benim için, kendi arzusunun dışarı çıkmasında, yazmak çok önemli bir şey. LB kadınların, dünyada da, kendi deneyimlerini yazma üzerinden yaşantılayma hâli beni hep çarpmıştır. 19. yüzyılda romantik dostluk diyorlar ya mesela, aslında lezbiyen bir akış var orada. İki kadın birbirine senelerce mektuplar yazıyorlar, bir araya geliyorlar mı, gelmiyorlar mı, sevişiyorlar mı, sevişmiyorlar mı, bir sosyal vaziyet alıyor mu almıyor mu, işin o tarafı ayrı ama, bilmiyorum, bana hep merak uyandırıcı geliyor o yazma hadisesi.”

“Ben de on beş yaşında günlük tutuyordum. Orda bayağı yazılıydı. İlk âşık olarak, ben de, fark etmiştim. Zaten, ben açılana kadar biseksüel olabilir, lezbiyen olabilir, ama umrumda değil gibiydi. Açıldıktan sonra annemin verdiği sert tepkiler sonucu her şey yüklendi ve ben inanılmaz bir içsel homofobiyle doldum. Sonrası annemle ilgili çok, çok sert yazıyordum, ergenlik dönemimdi, on altı yaş, çok sert, o kadar sert yazmışım ki, yıllar sonra açıp okuduğumda bir sayfa okuyabilip, ağlamaya başlayıp kapattım defteri, bakamadım bile. Bir de annem günlüğü buldu, onu okudu. O tarihte bırakmıştım ben yazmayı, her şekilde yazmayı bırakmıştım.”

“Aynı şekilde ben de, ilk açık olduğum insana da, kendime de yazarak ve sonra o defteri ona vererek açıldım. Ardından da karşılıklı bir defter alıp verme şeklinde ilerledi ilişki. Belki de bu yüzden mekânlarda görünürlüğüümüz az. Kadınlar yazma noktasında daha yetkin oldukları için, veya daha çok ilgilendikleri için yazmakla, belki dışarı çıkmaktan ziyade

böyle birbirlerine yazılı bir şeyler vererek ilişkilerini ilerletiyorlar. Çünkü duyduğum kadarıyla benden on yaş büyük insanlar birbirleriyle tanışmak için mektup arkadaşlıklarını tercih ediyorlarmış. Birbirlerine mektup yazarak tanışıyorlar, sonra beşinci mektupta bir fotoğraf gönderiyorlar. Böyle olduğu için de belki, mekânlarda görünürlüğümüz daha az geliyor.”

baskı... utanma... şiddet...

Duygularımız bizden çıkıp başkasının eline düşünce, ne hâller geliyor başına. Sadece hissederek, algılayarak, hissettiğimizi/algıladığımızı yaşayarak ne ayıplanası durumlara sokuyormuşuz kendimizi meğer. Meğer, karşımızdaki dünya bizden ne çok korkuyormuş, onun içinde var olmak ne güçmüş meğer.

“Bu süreçte zaten anneme de açılmıştım ama sürekli kavga ediyorduk, hiç barışık değildik, çok mutsuzdum. Mesela bu süreçte bir şekilde benim telefonuma ulaşmış birisi. Evi aradı, annem çıktı. Anneme şantajda bulundu, yani kızının lezbiyen olduğunu söylerim, diye. Annem de bunun üzerine bana bir tür psikolojik şiddet uyguladı. Yani bayağı kötü bir dönemdi. Sonra polisle de uğraşmış bununla ilgili, çok konuşmuyoruz bu konularda ama. Bir şantaja uğradım o siteden. Daha sonra fotoğrafımı sildim. Defalarca profilimi silip tekrar açtım. Çünkü sildiğimde çok yalnız hissediyordum, açtığımda bir kadın bile görsem konuşuyordum. Ama hani ne yapacağımı da bilmiyordum o konuştuğum kadınla...”

“Bir gün ben gizli saklı, kapıdan tam o mektubu verirken ona, anneme yakalandık. Ben saklamaya çalışınca daha çok merak edip, mektubu aldı elimden, arkadaşımı gönderdi sertçe. Kapı kapandı, mektup okundu, görüşmemiz yasaklandı. Benim o âna dair hissettiğim en yoğun duygu utanç. Ağır bir yorganı üzerime çekip, kimseyle karşılaşmadan aylarca uyumak istemiştim orada. O duyguyu çok iyi hatırlıyorum. Hissettiklerimle burda yaşamaya devam etmek istiyorum, vazgeçmeyeceğim duygusu. Çok zaman sonra, üniversite yıllarında, anneme kadınlardan da hoşlanabildiğimi anlattığımda, annem ‘çok düşünme, düşünme, geçer’ demişti.”

“Tam benim geceleri bir kadınla beraber olduğum dönem, okulda benim lezbiyen olduğuma dair söylenti çıktı. Yine lezbiyen olduğunu düşündüğüm bir kadın, benim hakkımda ‘bu kız lezbiyen’ diye söylenti çıkarmıştı. Ve her teneffüs, lise üçteki erkekler ve kızlar gelip, ‘bu sınıfta lezbiyen varmış’ diye bana bakmaya geliyorlardı. Ve ben bu sırada okul birincisi, çok başarılı ve çok popüler bir tipim, ayrıca erkeklerle beraber olduğum da biliniyor herkes tarafından. ‘Burda lezbiyen varmış’ diye geliyorlar ama ben reddediyorum. Çünkü benim hakkımda bu söylentiye çıkaran kızın bunu görmesi imkânsız, çünkü öyle bir şey yok. Ama ben aslında lezbiyen bir ilişki yaşıyorum bir kadınla bir yandan da. Ama o kısım tamamen

gece, gece hafızası, gündüz yok. Ben bu kadını gittim, rehberliğe şikâyet ettim, ‘Benim hakkımda lezbiyen diyor, bu ne demek?’ diye. Yani inanılmaz, şimdi baktığımda kendi içinde çelişkili. Gündüzleri bunu çok reddeden ve o lezbiyen söylentisi çıkaran kadını baskılamaya yönelik, ‘bu kadın benim hakkımda böyle bir şeyi nasıl çıkarır’ diye düşündüm. Ama geceleri de, müthiş ateşli geceler yaşadım.”

“Sonra ortaokul ve liseyi farklı bir okulda okudum. Üç yüz elli kişilik çok küçük bir kız okuluymuştu. Ve o okulda bize alttan alttan sürekli çok yakınlaşmayın mesajını veriyorlardı. Çok ilginç bir şekilde, Milli Eğitim’in getirdiği o normal prosedür var, bir de o okulda eskiden kalma kurallar da devam ediyor. Biz böyle ikisinin ortasında bir yerde... Mesela, kantin en üst kattaydı. Bahçesi yoktu okulun. İşte öğle tenefüsünde herkes kesinlikle kantine çıkacak, kesinlikle katlarda bulunmak yasak. Ve onu kontrol eden ablalar var. Biz de tuvaletlere saklanıyorduk. Çıkmak istemiyoruz sadece kantine, kötü bir şey olduğundan değil de, öyle istemiyorduk. Bir gün basılmıştı beş kişi, benim doğum günümü kutluyorduk tuvalette. Basıldık, disipline götürüldük. Oradaki disiplin kurulu başkanı, aldı bizi odaya, ‘sizin bu yaptığınız sapıklık, beş tane kız tuvalette ne yapar?’ dedi. Biz böyle bakıyoruz kadına; niye sapıklık olsun ki? Tamam tuvalette olmak garip bir durum ama. Sapıklık kısmı, anlamamıştık. Daha sonra anladık. Ya da ben çok net anladım.”

İşte böyle...

İşte böyle anlattık, anlattık ve dinledik... Saatlerce, sıkılmadan, merakla, gözlerimiz kimi zaman hüzünden kimi zaman kahkahadan dolarak. Daha çok vaktimiz olsa daha da anlatacaktık!

Yazı boyunca “kadın” dedik kendimize ama bu eksik, yanlış kalıyor. Cinsiyetle problemimiz var, cinsiyetimizin başkaları tarafından dikte edilmesi ile problemimiz var. Anlattıklarımız bir yandan kadın deneyimi, bir yandan değil. En azından şunu diyebiliriz, başkalarının şöyle bir bakıp bize dair koyduğu noktayı karalıyoruz, noktalı virgül yapıyoruz, belki ünlem, belki üç nokta, belki de o noktayı başlangıç alıp yeni resimler yapıyoruz.

Siz açığa çıkmaya, görünür olmaya başlayınca, başkaları da hakkınızda konuşmaya başlıyor, bundan kaçılmaz herhalde. Ama madem öyle, madem herkesin bir fikri var “bize” dair, biz de susmayacağız o zaman. Bu anlattıklarımızla belki her önyargıya cevap vermedik; bu, dünyadaki ilk ve son yazı değil zaten, bir paylaşım isteği sadece. Deneyim paylaşımı. Farklı/benzer toplumsal gerçeklikler içerisinde farklı/benzer varoluşlarımızın paylaşımı. Bize iyi geldi. Umarız siz okuyanlara da iyi gelir.